

1. Etkinlik

Metinden alınan aşağıdaki kelimeleri bulmacada belirginleştiriniz. Bu kelimelerin anlamlarını metinde geçtikleri cümleden hareketle tahmin edip yazınız. Tahminlerinizi kelimelerin sözlük anlamlarıyla karşılaştırınız. Bu kelimeleri anlamlarıyla birlikte oluşturduğunuz sözlüğe yazdıktan sonra bunları birer cümlede kullanınız.

OTURUM

DÖNEM

SANATÇI

ÇAĞDAŞ

USTA

ÜNLÜ

SÜRGÜN

ÖDÜL

SANAT

HÜZÜN

D	F	Ç	A	Ğ	D	A	Ş	N	U	O
Ö	V	O	Ü	N	L	Ü	F	B	S	T
N	S	Ğ	P	Y	G	U	S	T	A	U
E	S	Ü	R	G	Ü	N	K	Ü	A	R
M	F	P	R	H	Ü	Z	Ü	N	N	U
Ö	Z	S	A	N	A	T	Ğ	U	Ş	M
S	A	N	A	T	Ç	I	Ğ	H	H	Ü
B	F	D	R	Ö	D	Ü	L	A	N	Ğ

Tahmin

usta
oturum
sürgün
ödül
sanat
ünlü
sanatçı
hüzün
çağdaş

usta: Bir zanaatı gereği gibi öğrenmiş olan ve kendi başına yapabilen kimse
oturum: Bir meclis veya kurulun çözümlenmesi gereken sorunları görüşüp tartışmak için yaptığı birleşimlerden her biri, celse
sürgün: Ceza olarak belli bir yerin dışında veya belli bir yerde oturtulan kimse
ödül: Bir başarı karşılığında verilen armağan, mükâfat
sanat: Bir duygu, tasarı, güzellik vb.nin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılık
ünlü: Ün salmış olan, tanınmış, şöhretli, meşhur, şanlı, namlı, namdar, anlı şanlı
sanatçı: Güzel sanatların herhangi bir dalında yaratıcılığı olan, eser veren kimse, sanat adamı, sanat eri, sanatkâr, artist
hüzün: Gönül üzümlüğü, gam, keder, sıkıntı
çağdaş: Bulunulan çağın anlayışına, şartlarına uygun olan, çağcıl, uygarca, asri, modern

Cümle

usta
oturum
sürgün
ödül
sanat
ünlü
sanatçı
hüzün
çağdaş

Babam iyi bir mobilya ustasıdır.
Meclisin ilk oturumunda çocuklar için kararlar alındı.
Eskiden birçok şair sürgün edilmiş.
Çalışkan öğrenciler ödülleri aldılar.
Her insan bir sanat ile uğraşmalıdır.
İleride ünlü bir yazar olacağım.
Her sanatçı kendi alanında ilerlemiştir.
Akşam olunca içimi bir hüzün alıyor.
Çağdaş toplumlarda her insan kitap okur.

2. Etkinlik

Metinden alınan aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerin eş anlamlılarını altlarına yazınız. Bu kelimeleri aynı cümlede eş anlamlısı yerine kullanınız. Cümlelerin anlamı değişti mi? Neden? Metinde geçen diğer eş anlamlı kelimeleri belirleyiniz.

Şiirleri okundu, anıları tazelandı.

Eş anlamlısı: Hatıra

Cümlem: Her insanın mutlaka hatıraları vardır.

Öbürlerinin adlarını da bilmeyen yoktur.

Eş anlamlısı: İsim

Cümlem: Her aile çocuğuna bir isim vermiştir.

Özgürlük ve yurt şairidir o.

Eş anlamlısı: Vatan

Cümlem: Bizim vatanımız çok güzeldir.

3. Etkinlik

Okuduğunuz metinden hareketle adı geçen şairler hakkında verilen bilgileri uygun yerlere yazınız.

Oktay Rifat

Biri Oktay Rifat değil mi? Yaşıyor o.* Geçende bir ödül de almış.

Namık Kemal

Özgürlük ve yurt şairidir o. Şiirimizi yenilemiştir. *Vatan Yahut Silistre* adlı oyununu yazmıştır. Sonunda sürgüne gönderildi.

Orhan Veli Kanık

Orhan Veli bize daha yakın bir zamanda yaşamış da ondan. Çok genç öldü. Otuz altı yaşında.

Ahmet Haşim

Şiirimizi çağdaş çizgiye getiren şairlerimizden biri de Ahmet Haşim'dir. Yalnızlık duygusunu, hüznüleri işlemiştir. Onun "Merdiven" şiiri vardır.

4. Etkinlik

Aşağıda verilen kelimelerin zıt anlamlılarını metinde bulunuz. Bunları birer cümlede kullanınız.

Kelimeler	Zıt anlamlıları	Cümlelerim
evet	Hayır	Şu hayatta bazı durumlarda 'hayır' diyebilmeliyiz.
açık	Kapalı	Sınıfın penceresini kapalı tutunuz.
yok	Var	Bizim evde bilgisayar vardır.
ölüm	Yaşam	Her canlının belli bir yaşam düzeni vardır.
doğru	Eğri	Ağacın dalları çok eğri.
güzel	Çirkin	Çirkin ördek yavrusu göle girdi.
ağır	Hafif	Hafiften rüzgar esiyor.
yakın	Uzak	Bazen uzak bazen yakın .

Kendi şiirlerini seslendiren şairler,
1-Necip Fazıl KISAKÜREK
2-Nazım HİKMET RAN
3-Aşık VEYSEL gibi bir çok sanatçı ve şairdir.
Bu şair ve sanatçılar gayet güzel bir şekilde şiirlerini seslendirmişlerdir.

5. Etkinlik

Şiire en yakın sanatlardan biri de müziktir. Bazı şairlerin, şiirlerini enstrümantal müzik eşliğinde okudukları bilinmektedir. Bildiğiniz böyle bir şair var mıdır? Varsa, şiirlerini dinlerken neler hissettiğinizi açıklayınız. Yoksa bilgi teknolojilerinden yararlanarak şiirlerini seslendiren ve aşağıda görselleri verilen şairleri araştırınız.

Siz bir şair olsaydınız şiirlerinizi seslendirerek sesli kayıt altına almak ister miydiniz? Nedenleriyle açıklayınız.

Açıklamalarınızı yaparken konuşma kurallarına uygun hareket ediniz. Aynı şekilde arkadaşlarınız konuşurken onları dikkatlice dinleyerek göz teması kurunuz.

Ben bir şair olsaydım şiirlerimi seslendirip kayıt altına almak isterdim. Ancak önce ses tonumun bu işe yatkın olup olmadığını öğrenirdim. Şiirlerimin sesli kayıt altına alınması gelecek nesillere aktarılması açısından önemlidir.

Ahmet Arif

Aşık Veysel

Orhan Veli Kanık

Atilla İlhan

AHMET ARIF-1927'de Diyarbakır'da doğdu, 2 Haziran 1991'de Ankara'da yaşamını yitirdi. Asıl adı Ahmet Önal. Ortaöğrenimini Diyarbakır Lisesi'nde tamamladı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü öğrencisiyken 1950'de Türk Ceza Yasası'nın 141. maddesine aykırı davranmak suçlamasıyla tutuklandı. 1952'de gizli örgüt kurma iddiasıyla yine tutuklandı. 2 yıl hapse hüküm giydi. Cezaevi günleri sona erince Ankara'ya yerleşti. Ankara'daki gazeteler ve dergilerde teknik işlerle uğraşarak yaşamını kazandı. Gazetecilikten emekliye ayrıldı.

AŞIK VEYSEL-Veysel Şatıroğlu veya lakabıyla Aşık Veysel, 25 Ekim 1894 Şarkışla, Sivas doğumlu. Ölüm tarihi ise, 21 Mart 1973 Sivrialan, Sivas. Türk halk ozanı Aşık Veysel, Avşar boyunun Şatırlı obasına mensup olduğu için bu soyadını almıştı.

ORHAN VELİ KANIK-13 Nisan 1914 yılında İstanbul'da doğan Orhan Veli, 1932 yılında Ankara Gazi Lisesi'ni bitirdi. Daha sonra 1935'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'ndeki öğrenimini yarıda bıraktı, Ankara'ya giderek PTT Umum Müdürlüğü'nde çalıştı (1936-1942), Milli Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosu'na memur oldu (1945), oradan ayrılınca (1947) Yaprak Dergisi'ni çıkardı (1 Ocak 1949'dan 15 Haziran 1950'ye kadar 28 sayı çıktı, Son Yaprak adlı özel bir sayı ölümü üzerine arkadaşları tarafından çıkarıldı).

ATILLA İLHAN- 15 Haziran 1925 tarihinde Menemen'de doğmuştur. İzmir Karşıyaka Ortaokulu'nu bitirdi. İzmir Atatürk Lisesi birinci sınıfındayken mektuplaştığı bir kıza yazdığı Nazım Hikmet şiiri yakalanınca 1941 Şubat'ında henüz 16 yaşındayken tutuklandı ve okuldan uzaklaştırıldı. Üç hafta gözaltında kaldı ve iki ay hapiste yattı. Danıştay kararıyla 1944 senesinde okuma hakkını tekrar kazandı. 1948 senesinde üniversitenin ikinci sınıfındayken Nazım Hikmet'i kurtarma hareketine katılmak üzere Paris'e gitti ve bu harekette faal olarak yer aldı.

6. Etkinlik

Enstrümantal müzik yapan Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile ilgili aşağıdaki bilgileri okuyunuz. Orkestranın isminin kısaltmasına dikkat ediniz.

CSO (Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası) dünyada, bugüne kadar kesintisiz yaşamını sürdürebilmiş senfoni orkestralarının en eskilerinden biridir. 1826 yılında Padişah Sultan II. Mahmut devrinde başlayan Batılılaşma hareketleri ile ülkeye giren çok sesli müzik, kısa zamanda kurumlaşmıştır. Türkiye'nin sanatsal gelişim süreci içinde CSO'nun katkısını unutmamak gerekir.

Kısaltmalarla ilgili kurallar şunlardır:

1. Kuruluş, ülke, kitap, dergi ve yön adlarının kısaltmaları her kelimenin ilk harfinin büyük olarak yazılmasıyla yapılır: TBMM (Türkiye Büyük Millet Meclisi), TDK (Türk Dil Kurumu), TD (Türk Dili), TK (Türk Kültürü)

Ancak bazen kelimelerin, özellikle son kelimenin birkaç harfinin kısaltmaya alındığı da görülür. Bazen de aradaki kelimelerden hiç harf alınmadığı olur. Bu tür kısaltmalarda, kısaltmanın akılda kalabilmesi için yeni bir kelime oluşturma amacı güdülür: BOTAŞ (Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi)

2. Kuruluş, kitap, dergi ve yön adlarıyla ölçülerin dışında kalan kelime veya kelime gruplarının kısaltılmasında, ilk harfle birlikte kelimeyi oluşturan temel harfler dikkate alınır. Kısaltılan kelime veya kelime grubu; özel ad, unvan veya rütbe ise ilk harf büyük; cins isim ise ilk harf küçük olur: İng. (İngilizce), Atapark Mah. (Atapark Mahallesi), Prof. (Profesör) gibi.

Ancak kısaltması büyük harflerle yapıldığı hâlde bir kelime gibi okunan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın okunuşu esas alınır: ASELSAN'da, BOTAŞ'ın vb.

Defterinize yukarıdaki örneklerden farklı olacak şekilde içinde kısaltmaların geçtiği beş cümle yazınız.

Bir kelimenin, terimin veya özel adın, içerdiği harflerden biri veya birkaçı ile daha kısa olarak ifade edilmesi ve simgeleştirilmesine kısaltma denir.

Gelenekleşmiş olan T.C. (Türkiye Cumhuriyeti) ve T. (Türkçe) kısaltmalarının dışında büyük harflerle yapılan kısaltmalarda nokta kullanılmaz.

Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır: cm'yi (santimetre'yi), kg'dan (kilogram'dan) gibi.

- 1-Arkadaşıma yazdığım mektubumu PTT den gönderdim.
- 2-Okulumuza bugün ADSL hattı bağlandı.
- 3-Babam fabrikada ARGE biriminde çalışıyor.
- 4-ÇAYKUR her sene işçi alıyor.
- 5-Abim DHMİ de çalışıyor.